

ЗМІСТ

СТАТТІ

Щербак Віталій

Конфесійний чинник генези козацької автономії
в складі Речі Посполитої 3

Чухліб Тарас

«Усі жителі української породи...»: мовна та свідомісна
еволюція поняття «народ» у Війську Запорозькому
(друга половина XVII ст.) 17

Шпитальов Геннадій

Дунайська флотилія (1770-1774 рр.) 40

Новікова Людмила

Право володіння територією «Бессарабії» у XIX ст. –
на початку XX ст.: складне переплетіння аргументів
зацікавлених сторін в умовах регіону-фронтиру 78

Васильчук Володимир

Німецька громада в Україні XIX-XX ст. 100

Савченко Віктор

Політичні уподобання професора М. Слабченка 111

Бодруг Анатолій

Феномен козацтва як націєзберігаючий чинник
культури української діаспори Канади
(середина XX – початок XXI ст.) 119

КОЗАКОЗНАВЧІ СТУДІЇ

Полторак Володимир

Османські козаки під час Східної (Кримської)
війни у спогадах Михайла Чайковського 133

Музичко Олександр

Розвиток козакознавчих студій у Миколаєві
та Херсоні наприкінці XIX – на початку XX ст. 142

ПУБЛІКАЦІЯ ДОКУМЕНТІВ

Бачинська Олена, Громович Уляна

Козацтво в документах товариств української діаспори
в Болгарії (1921-1939) 161

РЕЦЕНЗІЇ, ІНФОРМАЦІЯ

Гончарук Тарас

Земля завжди є цінністю [Рецензія на: Блануца А.
Земельна політика Ягеллонів на українських теренах
Великого князівства Литовського (1440-1572 рр.)
/ Відп. ред. П. Сас. НАН України. Інститут історії України. –
К.: Інститут історії України, 2017.– 423 с.]..... 195

Полторак Володимир

«Битви народів»: історія і сучасність
самопозиціонування на тлі глобалізаційних процесів
(міжнародна конференція 6-7 листопада 2017 р.,
Лейпциг, Німеччина) 198

Наші автори..... 208

Зміст..... 209

CONTENTS

ARTICLES

Shcherbak Vitalii

Confessional factor of the genesis of Cossacks
autonomy as a part of Polish-Lithuanian commonwealth..... 3

Chukhlib Taras

"All residents of ukrainian breed ...": linguistic
and conscious evolution of the concept of "people" in the
Zaporozhian Army (second half of the XVII century) 17

Shpitalov Gennady

Danube Flotilla (1770-1774)..... 40

Novikova Lyudmyla

Ownership on the territory of "Bessarabia" in
the XIX – at the beginning of XX century: a complex
tangle of arguments of interested parties
in circumstances of region-frontier 78

Vasylchuk Volodymyr

German society in Ukraine of XIX- XX century 100

Savchenko Viktor

Political preferences of professor M. Slabchenko..... 111

Bodrug Anatoliy

Cossacks phenomenon as the nation the preserving factor
of culture of the Ukrainian diaspora of Canada
(middle of XX - beginning of XXI century) 119

COSSACKS STUDIES

Poltorak Volodymyr

Ottoman Cossacks during the Eastern
(Crimean) War in the memoirs of Mychaylo Czajkowskiy 133

Muzychko Olexandr

Development of the study of the history
of the Cossacks in Mykolayiv and
Kherson in the late XIX and early XX centuries 142

PUBLICATION OF HISTORICAL SOURCES

Bachynska Olena, Hromovych Uliana

Cossacks in the documents of the companies
ukrainian diaspora in Bulgaria (1921-1939)..... 161

REFERENCES, CHRONICLE

Goncharyk Taras

Land is always a value [Reference: Blanutsa A.
Land policy of Jagellon in the Ukrainian territory
of the Grand Duchy of Lithuania (1440-1572) / Rev. Ed. P. Sas.
National Academy of Sciences of Ukraine.
Institute of History of Ukraine. - K .: Institute of History of
Ukraine, 2017. – 423 p.]..... 195

Poltorak Volodymyr

"Battles of peoples": History and modernity
of self-positioning against the backdrop
of globalization processes» (international conference,
6-7of November 2017, Leipzig, Germany) 198

Our authors..... 208

Contents 209